

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 239/2017
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Δ΄
Συνεδρίαση της 14^{ης} Νοεμβρίου 2017

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Χρυσάφουλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη : Αικατερίνη Γρηγορίου, Δήμητρα Κεφάλα, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Παππάς, Παναγιώτα-Ελευθερία Δασκαλέα-Ασημακοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Αλεξάνδρα Δημητρακοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη, χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 16166/22.8.2017 έγγραφο του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, Δ/ση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών/ Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης.

Ερώτημα : Ερωτάται : α) Αν, κατόπιν της μεταρρύθμισης από το Συμβούλιο της Επικρατείας, με την υπ' αριθ. 1885/2017 απόφασή του, της 5/25.9.2013 απόφασης του Κοινού Πειθαρχικού Συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης και Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας και της επιβολής της πειθαρχικής ποινής της προσωρινής παύσης των έξι (6) μηνών με πλήρη στέρηση αποδοχών στην Α.Μ., μόνιμη υπάλληλο του κλάδου ΔΕ Διοικητικού της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, αντί της αρχικώς επιβληθείσας ποινής της οριστικής παύσης, οφείλει η Υπηρεσία να καταβάλει στην ανωτέρω αναδρομικά αποδοχές, για το χρονικό διάστημα που βρισκόταν σε αυτοδίκαιη αργία, και σε καταφατική περίπτωση, ποιο το ύψος αυτών και ποια η διαδικασία απόδοσής τους,

και

β) Αν το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο η ανωτέρω υπάλληλος βρισκόταν σε καθεστώς αυτοδίκαιης αργίας, μπορεί να υπολογιστεί ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας.

.....

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό

Στο έγγραφο της υπηρεσίας που υποβάλλει το ερώτημα και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό :

1. α. Με την υπ' αριθ. 7/14.12.2007 απόφαση του Πρωτοβάθμιου Υπηρεσιακού - Πειθαρχικού Συμβουλίου της ΓΓΕ-ΓΓΕ επιβλήθηκε στην Α.Μ., μόνιμη υπάλληλο του κλάδου ΔΕ διοικητικού της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας (ΓΓΕΕ) για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από τα υπηρεσιακά καθήκοντα, η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης 5 μηνών.

β. Με το υπ' αριθ. 364/21.5.2013 έγγραφο του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό παραπέμφθηκε εκ νέου στο κοινό Πειθαρχικό Συμβούλιο της υπηρεσίας για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων της.

γ. Με την υπ' αριθ. 394/ΕΜΠ/4.6.2013 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Μέσων Ενημέρωσης η ανωτέρω υπάλληλος τέθηκε σε αυτοδίκαιη αργία, βάσει των διατάξεων του άρθρου 103 παρ. 1 περ. ε του ν. 3528/2007, ως ίσχυε τότε μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο πρώτο του ν. 4093/2012, αφενός λόγω της επιβολής της ποινής της προσωρινής παύσης πέντε μηνών με την υπό στοιχείο (α) αναφερθείσα απόφαση, αφετέρου λόγω της εκ νέου παραπομπής της στο Πειθαρχικό Συμβούλιο για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντά της, χωρίς την καταβολή αποδοχών.

δ. Με το υπ' αριθ. 642/ΕΜΠ/19.8.2013 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Μέσων Ενημέρωσης, κατόπιν της έκδοσης της απόφασης του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου (επί ένστασης της υπαλλήλου κατά της 7/14.12.2007 απόφασης του Πρωτοβάθμιου Υπηρεσιακού Πειθαρχικού Συμβουλίου), με την οποία της επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης πέντε (5) μηνών με πλήρη στέρηση αποδοχών, ανεστάλη η αυτοδίκαιη αργία και εκτελέστηκε η ποινή της προσωρινής παύσης.

ε. Στο μεταξύ και ενώ η υπάλληλος εκτελούσε την επιβληθείσα σε αυτήν ποινή της προσωρινής παύσης των πέντε (5) μηνών, εξεδόθη η υπ' αριθ. 5/25.9.2013 απόφαση του Κοινού Πειθαρχικού Συμβουλίου της ΓΓΜΕ-ΓΓΕΕ, με την οποία της επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης για το αδίκημα της αδικαιολόγητης αποχής από την υπηρεσία επί 163 ημέρες σε διάστημα ενός έτους και ειδικότερα από 2.1.2012 έως 9.11.2012.

στ. Στη συνέχεια, σε εφαρμογή του άρθρου 103 παρ. 1 περ. δ και παρ. 2 περ. β του ν. 3528/2007, η υπάλληλος με την 41/ΕΜΠ/20-1-2014 διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Μέσων Ενημέρωσης τέθηκε σε καθεστώς αυτοδίκαιης αργίας από 20-1-2014 (ημερομηνία λήξης εκτέλεσης της πειθαρχικής ποινής της προσωρινής παύσης των πέντε μηνών), χωρίς την καταβολή αποδοχών, λόγω της επιβληθείσας πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης.

2. Επί προσφυγής που άσκησε η υπάλληλος κατά της ανωτέρω 5/25.9.2013 απόφασης του Κοινού Πειθαρχικού Συμβουλίου της ΓΓΜΕ-ΓΓΕΕ, εκδόθηκε η με αριθμό 1885/2017 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία έγινε εν μέρει δεκτή η προσφυγή, μεταρρυθμίστηκε η προσβληθείσα απόφαση και επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης των έξι (6) μηνών με πλήρη στέρηση αποδοχών.

3. Κατόπιν της ως άνω απόφασης του ΣτΕ, εκδόθηκε η με αριθμό 15229/3.8.2017 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, με την οποία διαπιστώθηκε η λήξη της αυτοδίκαιης αργίας από 13.7.2017 (ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης του ΣτΕ), και συγχρόνως ορίστηκε ότι από την ίδια ως άνω χρονολογία ξεκίνησε η εκτέλεση της πειθαρχικής ποινής της προσωρινής παύσης των έξι μηνών.

4. Μετά τη δημοσίευση της 1885/2017 απόφασης του ΣτΕ, η υπάλληλος υπέβαλε στο Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, Δ/νση Διοίκησης την από 27-7-2017 αίτησή της, με την οποία ζητούσε να ενημερωθεί για τον πραγματικό χρόνο υπηρεσίας της αναδρομικά από την ημερομηνία που τέθηκε σε αργία, για το χρόνο που υπολείπεται έως τη συνταξιοδότησή της, για τις άδειες που δικαιούται από την ημερομηνία παύσης της έως σήμερα, για την έκδοση του βιβλιαρίου ασθενείας και για τις αποδοχές που δικαιούται λόγω της επιστροφής της στην ενεργό υπηρεσία.

Κατόπιν των ανωτέρω, υποβλήθηκε το παρόν ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του π.δ. 18/1989 ορίζεται ότι : « 1. Οι κατά το άρθρο 103 του Συντάγματος προσφυγές υπαλλήλων ασκούνται μέσα σε εξήντα ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτούς της προσβαλλόμενης απόφασης», ενώ στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του ίδιου ως άνω προεδρικού διατάγματος ορίζεται ότι : «1. Στην περίπτωση των παραπάνω προσφυγών το Συμβούλιο δικάζει και κατά νόμο και κατ'ουσίαν και μπορεί να διατάξει και νέες αποδείξεις ή να ζητήσει διοικητικώς πληροφορίες, χωρίς να αποκλείεται και το δικαίωμα του υπαλλήλου να επικαλεσθεί οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία».

Εξάλλου, στις διατάξεις των παρ. 1 και 4 του άρθρου 50 του π.δ 18/1989 ορίζεται ότι : «1. Η απόφαση που δέχεται την αίτηση ακυρώσεως απαγγέλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης και συνεπάγεται νόμιμη κατάργησή της έναντι όλων, είτε πρόκειται για κανονιστική είτε πρόκειται για ατομική πράξη. 2...3...4. Οι διοικητικές αρχές σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα με κάθε περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό...».

6. Στις διατάξεις του άρθρου 103 του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (Α' 26/9.2.2007), ως είχε μετά την αντικατάστασή του από τις διατάξεις του πρώτου άρθρου του ν. 4057/2012 «Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» και την εκ νέου αντικατάστασή του με την Υποπαράγραφο Ζ3 της Παραγράφου 3 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 «Εγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 – Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 (Α'222/12.11.2012)» και ίσχυε κατά το χρόνο επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης, ορίζονταν τα ακόλουθα :

Άρθρο 103

«1. Τίθεται σε αυτοδίκαιη αργία:

α).....β).....γ).....

δ) ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής ή της προσωρινής παύσης, και ε).....

2. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία. Ειδικότερα :

α.....

β. Η αργία της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 αρχίζει από την κοινοποίηση στον υπάλληλο της πειθαρχικής απόφασης και λήγει με την έναρξη της εκτέλεσης της πειθαρχικής ποινής της οριστικής ή προσωρινής παύσης που του επιβλήθηκε ή με την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό η δικαστικής απόφασης που είτε απαλλάσσει τον υπάλληλο από την πειθαρχική ευθύνη είτε του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση.

3. Η διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία εκδίδεται αμελλητί από το αρμόδιο για το διορισμό του υπαλλήλου όργανο. Η πράξη επανόδου του υπαλλήλου εκδίδεται από το ίδιο όργανο :

α) μετά από τελεσίδικη αθωωτική απόφαση ποινικού δικαστηρίου,

β) μετά από βεβαίωση της αρμόδιας μονάδας προσωπικού ότι εκτελέστηκε η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης που έχει επιβληθεί η μετά από απόφαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ή του αρμόδιου δικαστηρίου που απαλλάσσει τον υπάλληλο ή του επιβάλλει ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση, ή μετά από σχετική βεβαίωση του προέδρου του οικείου δικαστικού σχηματισμού, και

γ) μετά από απόφαση του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου με την οποία ο υπάλληλος απαλλάσσεται από την πειθαρχική ευθύνη ή του επιβάλλεται πειθαρχική ποινή διαφορετική από την οριστική ή προσωρινή παύση για πειθαρχικό παράπτωμα της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1, ή μετά από σχετική βεβαίωση του προέδρου του πρωτοβάθμιου πειθαρχικού συμβουλίου.

Ο υπάλληλος επανέρχεται στην υπηρεσία του από την κοινοποίηση σε αυτόν της αντίστοιχης διαπιστωτικής πράξης».

Εξάλλου, η ως άνω διάταξη του άρθρου 103 αντικαταστάθηκε εκ νέου από τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 4325/2015 «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης – καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση Αδικιών και άλλες διατάξεις» (Α'47/11.5.2015) ως ακολούθως :

«Άρθρο 103 Αυτοδίκαιη αργία

1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία:

α) Ο υπάλληλος ο οποίος στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από ένταλμα προσωρινής κράτησης ή δικαστική απόφαση, έστω και αν απολύθηκε με εγγύηση.

β) Ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η ποινή της οριστικής παύσης. Η αργία αρχίζει από την κοινοποίηση της πειθαρχικής απόφασης και λήγει την τελευταία ημέρα της προθεσμίας άσκησης προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή την ημέρα που δημοσιεύθηκε η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφόσον έχει ασκηθεί προσφυγή.

γ).....

2. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντά του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία.

3. Η διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία ή επανόδου εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο.»

7. Στις διατάξεις του άρθρου **105** του ίδιου ως άνω νόμου (**ν.3528/2007**), ως ίσχυε μετά την αντικατάστασή του από τις διατάξεις του πρώτου άρθρου του ν. 4057/2012, κατά τον χρόνο επιβολής της κρίσιμης πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης ορίζονταν τα ακόλουθα :

Άρθρο 105

«Συνέπειες αργίας- αναστολής άσκησης καθηκόντων

1.Ο υπάλληλος ο οποίος τελεί σε κατάσταση αργίας απέχει από την άσκηση των κύριων και παρεπόμενων καθηκόντων του.

2. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας ή σε αναστολή άσκησης καθηκόντων καταβάλλεται το ένα τρίτο (1/3) των αποδοχών του με εξαίρεση την περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 103, κατά την οποία καταβάλλεται το ένα τέταρτο (1/4) των αποδοχών του. Το υπόλοιπο των αποδοχών του ή μέρος αυτού μπορεί να αποδοθεί στον υπάλληλο, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, εφόσον δεν τεθεί σε αργία σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 103 ή απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

3. Ο υπάλληλος, στον οποίο επιβλήθηκε οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν δικαιούται αποδοχές αργίας.

4.....»

Το ίδιο ως άνω άρθρο 105, κατόπιν της αντικατάστασής του από την παράγραφο 6 του άρθρου 3 του ν. 4325/2015 «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης – καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση - Αποκατάσταση Αδικιών και άλλες διατάξεις» (Α'47/11.5.2015), ορίζει τα ακόλουθα :

«Άρθρο 105

Συνέπειες αργίας

1. Ο υπάλληλος ο οποίος τελεί σε κατάσταση αργίας απέχει από την άσκηση των κύριων και παρεπόμενων καθηκόντων του.

2. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας καταβάλλεται το ήμισυ των αποδοχών του. Το υπόλοιπο ή μέρος αυτού μπορεί να αποδοθεί σε αυτόν, μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, εφόσον απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή τιμωρηθεί με πειθαρχική ποινή κατώτερη από την οριστική παύση. Εάν ο υπάλληλος απαλλαγεί από κάθε πειθαρχική ευθύνη ή αποδειχθεί αβάσιμη η υπόνοια για έκνομη διαχείριση, επιστρέφεται το μέρος των αποδοχών του που παρακρατήθηκε.

3. Ο υπάλληλος, στον οποίο επιβλήθηκε πειθαρχική ποινή οριστικής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν δικαιούται αποδοχές αργίας.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 31 - 35 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και κατά τη διάρκεια της αργίας».

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 25 του ν. 4354/2015 «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» (Α' 176/ 16.12.2015) προβλέπουν ότι :

«4. Ο υπάλληλος που τελεί σε κατάσταση αργίας δικαιούται το ήμισυ των αποδοχών του, πλην αυτών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του. Ο χρόνος αργίας δεν λαμβάνεται υπόψη για μισθολογική εξέλιξη. Ειδικές διατάξεις παραμένουν σε ισχύ. Σε περίπτωση που επιβληθεί η ποινή της απόλυσης, οι αποδοχές που καταβλήθηκαν σε αυτόν κατά το διάστημα της αργίας αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.

5. Υπάλληλος, ο οποίος επανέρχεται από την κατάσταση της διαθεσιμότητας ή της αργίας ή λόγω πλάνης σχετικά με το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα στα καθήκοντά του δικαιούται πλήρεις αποδοχές από την εκ νέου ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων του. Στην περίπτωση που από οικείες διατάξεις, προβλέπεται επιστροφή

αποδοχών για την περίοδο που ο υπάλληλος είχε τεθεί σε αργία, αυτή δεν δύναται να περιλαμβάνει αποδοχές που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του. Στην περίπτωση που ο υπάλληλος επιστρέφει στα καθήκοντά του μετά από τη θέση του σε διαθεσιμότητα με υπαιτιότητα της Υπηρεσίας, για το διάστημα αυτό καταβάλλεται το σύνολο των αποδοχών του ».

9. Στις διατάξεις του άρθρου 89 του Ν. 3528/2007 (Υπαλληλικός Κώδικας) ορίζονται τα ακόλουθα :

«Άρθρο 89

Χρόνος μη υπολογιζόμενος για προαγωγή

Στο χρόνο για προαγωγή δεν υπολογίζεται: α) ο χρόνος της διαθεσιμότητας, β) ο χρόνος της αργίας που επήλθε είτε εξαιτίας ποινικής δίωξης που κατέληξε σε οποιαδήποτε καταδίκη είτε εξαιτίας πειθαρχικής δίωξης που κατέληξε σε πειθαρχική ποινή τουλάχιστον προστίμου αποδοχών τριών (3) μηνών, γ) ο χρόνος της αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντα, δ) ο χρόνος της προσωρινής παύσης, ε) ο χρόνος της άδειας άνευ αποδοχών που δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας και στ) ο χρόνος αναστολής άσκησης καθηκόντων».

Περαιτέρω στις διατάξεις του άρθρου **11 του Π.Δ/τος 169/2007 «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο, με τον τίτλο «Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων» των διατάξεων που ισχύουν για την απονομή των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων» ορίζονται τα ακόλουθα :**

«Άρθρο 11

Θεμελιωτική συντάξιμη υπηρεσία

1. Οι υπηρεσίες αυτών που υπάγονται στις διατάξεις για τις πολιτικές συντάξεις και αναγνωρίζονται από τον Κώδικα αυτό ως συντάξιμες διακρίνονται σε πραγματικές και πλασματικές.

Πραγματική συντάξιμη υπηρεσία είναι αυτή που παρέχεται πραγματικά και πλασματική είναι αυτή που από πλάσμα του νόμου θεωρείται σαν συντάξιμη.

2...3...4...5...6....

7. Δε θεωρείται συντάξιμος ο χρόνος της αυθαίρετης αποχής, ο χρόνος της ποινής που έχει επιβληθεί από οποιοδήποτε δικαστήριο, κατά το μέρος που ο χρόνος αυτός εκτίθηκε, ο χρόνος της αργίας και της προσωρινής απόλυσης, καθώς και ο χρόνος της προσωρινής κράτησης, εκτός αν για τις περιπτώσεις αυτές επακολούθησε αθώωση ή απαλλαγή κατά περίπτωση, οπότε ο χρόνος αυτός θεωρείται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας».

Στις διατάξεις του άρθρου **28 του ν. 4024/2011** «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» (Α' 226/27.10.2011), ως ίσχυαν έως την κατάργησή τους από το άρθρο 28 του ν. 4369/2016 (Α' 33/27.2.2016) ορίζονταν τα ακόλουθα :

«Άρθρο 28

Μεταβατικές και Τελικές Διατάξεις

του Δεύτερου Κεφαλαίου.

Κατάταξη και προϋποθέσεις και κριτήρια επιλογής του υπηρετούντος προσωπικού

1. Οι υπάλληλοι, που υπηρετούν κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος, κατατάσσονται αυτοδικαίως στους βαθμούς της κατηγορίας που υπηρετούν, με βάση τον συνολικό χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 98 του Υ.Κ., και το χρόνο προϋπηρεσίας στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα που έχει αναγνωριστεί για τη βαθμολογική ή τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη του υπαλλήλου, ως εξής:.....

2. Για την ως άνω κατάταξη, δεν υπολογίζεται:

- ο χρόνος της διαθεσιμότητας,

- ο χρόνος της αργίας που επήλθε είτε εξαιτίας ποινικής δίωξης που κατέληξε σε οποιαδήποτε καταδίκη είτε εξαιτίας πειθαρχικής δίωξης που κατέληξε σε πειθαρχική ποινή τουλάχιστον προστίμου αποδοχών τριών (3) μηνών,.....

Τέλος,στις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου **27 του ν. 4369/2016** «Εθνικό Μητρώο Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης, βαθμολογική διάρθρωση θέσεων...» (Α'33/27.2.2016) ορίζεται ότι :

Άρθρο 27

Μεταβατικές διατάξεις

«1. Οι υπάλληλοι, που υπηρετούν κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος, κατατάσσονται από 1.1.2016 αυτοδικαίως στους βαθμούς της κατηγορίας που υπηρετούν, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 80 και 82 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.(ν. 3528/2007), καθώς και των άρθρων 83 και 85 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/ 2007), με εξαίρεση τις διατάξεις των παραγράφων 5 του άρθρου 82 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/ 2007) και 5 του άρθρου 85 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007) και

με βάση το συνολικό χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, που έχει αναγνωριστεί για τη βαθμολογική ή τη μισθολογική τους εξέλιξη. Πλεονάζων χρόνος θεωρείται ότι διανύθηκε στο βαθμό κατάταξης.

2. Για την κατάταξη σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν υπολογίζονται:

α. ο χρόνος της αργίας είτε εξαιτίας ποινικής δίωξης που κατέληξε σε οποιαδήποτε καταδίκη είτε εξαιτίας πειθαρχικής δίωξης που κατέληξε σε πειθαρχική ποινή τουλάχιστον προστίμου αποδοχών τριών (3) μηνών,

β. ο χρόνος της αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντα,

γ. ο χρόνος της προσωρινής παύσης,

δ.....ε.....στ.....

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα ακόλουθα :

Επί του πρώτου υποερωτήματος:

10. Η αυτοδίκαιη θέση του υπαλλήλου σε κατάσταση αργίας δεν αποτελεί πειθαρχική ποινή, ούτε πράξη εκτέλεσης σχετικής απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου, αλλά προσωρινό διοικητικό μέτρο, το οποίο συνεπάγεται τη διακοπή της ενεργού άσκησης των υπηρεσιακών καθηκόντων του υπαλλήλου για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ενόσω εκκρεμεί σε βάρος του πειθαρχική ή ποινική υπόθεση, χωρίς ωστόσο να λύεται η υπαλληλική σχέση ή να χάνεται η οργανική θέση ή ο βαθμός που κατέχει ο υπάλληλος (βλ. Ολ.ΣτΕ 1900/2014, ΝΣΚ 8/2017). Η επιβολή του εν λόγω διοικητικού μέτρου επέρχεται αυτοδικαίως από το νόμο, με μόνη την συνδρομή των οριζομένων στο άρθρο 103 του Υπαλληλικού Κώδικα στο εξής (Υ.Κ.), αντικειμενικών προϋποθέσεων, χωρίς την παρεμβολή ουσιαστικής κρίσης διοικητικού οργάνου, η δε διαπιστωτική πράξη που εκδίδεται σχετικώς, αν και έχει χαρακτήρα εκτελεστής διοικητικής πράξης και συνεπώς μπορεί να προσβληθεί αυτοτελώς με αίτηση ακύρωσης, δεν διαφοροποιεί το έννομο αποτέλεσμα της αυτοδίκαιης εκτέλεσης της αργίας. Η αυτοδίκαιη αργία του άρθρου 103 του Υ.Κ., στην οποία τίθεται ο υπάλληλος, κατόπιν της επιβολής της ποινής της οριστικής παύσης με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, αρχίζει από την κοινοποίηση στον υπάλληλο της απόφασης αυτής και λήγει, εφόσον ασκηθεί προσφυγή, την ημέρα δημοσίευσης της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εξάλλου, η άσκηση προσφυγής ενώπιον του ΣτΕ κατά της απόφασης επιβολής της πειθαρχικής ποινής

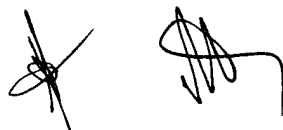
της οριστικής παύσης αναστέλλει την εκτέλεση της ποινής έως την έκδοση της δικαστικής απόφασης (άρθρο 142 παρ. 5 του Υ.Κ., σε συνδυασμό με το άρθρο 42 παρ. 2 του π.δ. 18/1989). Με τις διατάξεις του άρθρου 103 του Υ.Κ., ως ίσχυαν κατά το χρόνο έκδοσης της στο ιστορικό αναφερθείσας απόφασης επιβολής της ποινής της οριστικής παύσης, ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η ποινή της οριστικής ή της προσωρινής παύσης ετίθετο σε αυτοδίκαιη αργία. Κατ'εφαρμογήν της διάταξης αυτής, εκδόθηκε η διαπιστωτική πράξη, με την οποία τέθηκε, από 20-1-2014, σε αυτοδίκαιη αργία η υπάλληλος Α.Μ. Ωστόσο και μετά την αντικατάσταση της διάταξης του άρθρου 103 από το άρθρο το άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 4325/2015, με έναρξη ισχύος την 11-5-2015, η επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης ομοίως επέφερε τη θέση του υπαλλήλου αυτοδικαίως σε αργία.

11. Ο υπάλληλος, που λόγω της επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης τίθεται αυτοδικαίως σε κατάσταση αργίας, δεν παρέχει πραγματική υπηρεσία. Σε περίπτωση έκλειψης του λόγου επιβολής του διοικητικού μέτρου, δεν τίθεται ζήτημα μη νόμιμης θέσης του υπαλλήλου σε αργία, με συνέπεια την υποχρέωση αποκατάστασης στην πραγματική και νομική κατάσταση που θα ευρισκόταν εάν δεν είχε μεσολαβήσει η αργία, αλλά ο υπάλληλος επανέρχεται στα καθήκοντά του αυτοδικαίως κατά το χρόνο έκλειψης του λόγου θέσης σε αργία (βλ. ΝΣΚ 46/2017).

12. Το Συμβούλιο της Επικρατείας όταν, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Π.Δ. 18/1989, δικάζει την υπαλληλική προσφυγή, επανεξετάζει την υπόθεση στο σύνολό της και κατά το νόμο και την ουσία, πράγμα που σημαίνει, ότι ασκεί μεν έλεγχο του νομικού μέρους της προσβαλλόμενης πειθαρχικής απόφασης, αλλά συγχρόνως κρίνει την υπόθεση και κατά τα νομικά και πραγματικά της στοιχεία. Η έκταση του ελέγχου έχει ως αποτέλεσμα ότι το ΣτΕ, κατά την εκδίκαση της προσφυγής, μπορεί να οδηγηθεί σε διαφορετική εκτίμηση των περιστατικών που στοιχειοθετούν την πειθαρχική ευθύνη του υπαλλήλου και να σταθμίσει διαφορετικά τη βαρύτητα του πειθαρχικού παραπτώματος και επομένως να επιβάλλει οποιαδήποτε ελαφρότερη πειθαρχική ποινή, ενώ δεν μπορεί να χειροτερεύσει τη θέση του υπαλλήλου (άρθρο 144 παρ. 4 Υ.Κ.), δηλαδή να επιβάλλει βαρύτερη ποινή από αυτή που είχε επιβληθεί από το πειθαρχικό όργανο. Ωστόσο, ο τυχόν μετριασμός της αρχικώς επιβληθείσας πειθαρχικής ποινής με την απόφαση του ΣτΕ επί της υπαλληλικής προσφυγής, ουδόλως επηρεάζει τη νομιμότητα του διοικητικού μέτρου της αυτοδίκαιης αργίας. Μόνο στην περίπτωση που στο ίδιο δικόγραφο έχουν σωρευθεί αίτηση ακύρωσης

κατά του διοικητικού μέτρου της αργίας και προσφυγή κατά της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης και γενομένης δεκτής της αίτησης ακύρωσης, ακυρωθεί η διαπιστωτική πράξη θέσης του υπαλλήλου σε καθεστώς αυτοδίκαιης αργίας, η διοίκηση υποχρεούται να προχωρήσει με θετικές ενέργειες στην αναμόρφωση των νομικών καταστάσεων που διαμορφώθηκαν στο μεταξύ αμέσως ή εμμέσως από την ακυρωθείσα πράξη, προς αποκατάσταση των πραγμάτων στη θέση που θα ήταν εάν εξαρχής δεν είχε εκδοθεί η εν λόγω πράξη. Στην έννοια της αποκατάστασης αυτής περιλαμβάνεται και η αναδρομική άρση όλων των διοικητικών και οικονομικών συνεπειών, που επέφερε στην υπηρεσιακή κατάσταση του εν λόγω υπαλλήλου η ακυρωθείσα διαπιστωτική πράξη της αυτοδίκαιης αργίας (ΝΣΚ 159/2015). Στην περίπτωση συνεπώς, που δεν ακυρωθεί η διαπιστωτική πράξη της θέσης του υπαλλήλου σε αργία, δεν τίθεται ζήτημα αυτοδίκαιης αναδρομικής άρσης των συνεπειών της αργίας, σε συμμόρφωση προς την απόφαση του ΣΤΕ επί της προσφυγής του υπαλλήλου, παρά μόνο όπου υπάρχει σχετική νομοθετική πρόβλεψη και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις, όπως για παράδειγμα για τις παρακρατηθείσες αποδοχές (άρθρο 105 Υ.Κ.). Εξάλλου, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η επιβληθείσα από το ΣΤΕ πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης των έξι (6) μηνών εκτελέσθηκε, επειδή ο χρόνος της αυτοδίκαιης αργίας υπερέκλυσε τη διάρκεια της προσωρινής παύσης. Και τούτο διότι, η αυτοδίκαιη αργία ως προσωρινό διοικητικό μέτρο, διαφοροποιείται πλήρως από την πειθαρχική ποινή, η οποία υποχρεωτικά θα εκτελεστεί με μέριμνα και επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας, χωρίς συμψηφισμό, συσχέτιση ή λήψη υπόψη του χρονικού διαστήματος που η υπάλληλος τελούσε σε αυτοδίκαιη αργία (ΔΕΦΑΘ 732/2014, ΝΣΚ 239/2009).

13. Με τις διατάξεις του άρθρου 105 παρ. 3 του Υ.Κ., όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο πρώτο του ν. 4057/2012, και ίσχυαν κατά το χρόνο θέσης της υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία, για τη στέρηση του δικαιώματος απόληψης αποδοχών αργίας αρκούσε η επιβολή στον πειθαρχικώς διωκόμενο υπάλληλο οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του. Η συνέπεια αυτή προβλέφθηκε, διότι θα ήταν αντιφατική προς τον σκοπό του νόμου (Υ.Κ.), η καταβολή αποδοχών σε υπάλληλο ο οποίος τέθηκε σε αργία, λόγω ακριβώς της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του (βλ. Τάχου – Συμεωνίδη «Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα» σελ. 173,174). Οι ίδιες ως άνω διατάξεις, όπως ισχύουν μετά την εκ νέου αντικατάστασή τους από το άρθρο 6 παρ. 3 του ν. 4325/2015 (με έναρξη ισχύος την 11.5.2015),

προβλέπουν ως δυσμενή συνέπεια την καθολική στέρηση των αποδοχών αργίας για τον υπάλληλο, μόνο στην περίπτωση επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης, επειδή διέπραξε το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του. Στη δεύτερη παράγραφο του ίδιου ως άνω άρθρου 105 του Υ.Κ., ως ισχύουν σήμερα, ορίζονται οι προϋποθέσεις για την απόδοση του υπολοίπου, ή μέρους του ημίσεος των αποδοχών που παρακρατήθηκαν από τον υπάλληλο κατά τη διάρκεια της αργίας, στην περίπτωση που αυτός απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή τιμωρηθεί με πειθαρχική ποινή κατώτερη από την οριστική παύση. Για την επιστροφή αυτή αποφασίζει το πειθαρχικό συμβούλιο, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του. Η αιτιολογία πρέπει να είναι ειδική με αναφορά στα συγκεκριμένα περιστατικά που προκάλεσαν την ποινική ή την πειθαρχική δίωξη και τη θέση σε αργία του υπαλλήλου, εκτιμωμένων ειδικότερα της αντικειμενικής ύπαρξης του αδικήματος, του βαθμού υπαιτιότητας του υπαλλήλου στη δημιουργία των λόγων που προκάλεσαν τη θέση του αργία, των συνθηκών υπό τις οποίες τελέσθηκε το αδίκημα και τα αίτια που το προκάλεσαν (βλ. ΣτΕ 2767/2014, 1702/2009, 340/2001). Εξυπακούεται, ότι το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει και υπέρ της μη απόδοσης των αποδοχών, που παρακρατήθηκαν, θα πρέπει, όμως, τότε να υπάρχει η περιγραφείσα προηγουμένως ειδική αιτιολογία. Τέλος, αν η πειθαρχική απόφαση εξαφανισθεί και ο υπάλληλος απαλλαγεί από κάθε πειθαρχική ευθύνη η Διοίκηση οφείλει να του επιστρέψει άτοκα τις αποδοχές που παρακρατήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα που αυτός είχε τεθεί σε αργία, χωρίς την παρεμβολή του πειθαρχικού συμβουλίου.

14. Κατά το χρόνο έκδοσης της πειθαρχικής απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου (25-9-2013), με την οποία επιβλήθηκε στην ως άνω υπάλληλο η ποινή της οριστικής παύσης, υπό το καθεστώς των τότε ισχυουσών διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 105 του Υ.Κ., η επιβολή οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων επέφερε ως συνέπεια την πλήρη στέρηση των αποδοχών του υπαλλήλου. Η διάταξη αυτή ίσχυε έως την αντικατάστασή της από τις διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 6 του ν. 4325/2015, από τη δημοσίευση του οποίου (11-5-2015) και εντεύθεν, μόνο η επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, έχει ως συνέπεια την πλήρη στέρηση αποδοχών. Συνεπώς, κατά το χρονικό διάστημα από τη θέση της υπαλλήλου σε αργία και έως την αντικατάσταση των

διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 103 του Υ.Κ., το ζήτημα της επιστροφής των αποδοχών θα κριθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του β' εδαφίου της β' παραγράφου του άρθρου 105 του Υ.Κ., δεδομένου ότι τελικώς επιβλήθηκε, για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, πειθαρχική ποινή κατώτερη της οριστικής παύσης, δηλαδή θα αποφασίσει το πειθαρχικό συμβούλιο για την απόδοση ή μη των παρακρατηθεισών αποδοχών, καθορίζοντας και το ύψος τους, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του (ΝΣΚ 85/2013).

15. Περαιτέρω, από 11.5.2015 ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 105, όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 3 παρ. 6 του ν. 4325/2015, σύμφωνα με τις οποίες πλήρη στέρηση των αποδοχών του υπαλλήλου επιφέρει μόνο η επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του. Σε περίπτωση συνεπώς μεταρρύθμισης της ποινής και επιβολής της ποινής της προσωρινής παύσης των έξι (6) μηνών, τότε μη υφισταμένης πλέον στο νομικό κόσμο της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης για το αδίκημα της αδικαιολόγητης αποχής, αλλά της κατά μεταρρύθμιση τελικώς επιβληθείσας ηπιότερης, η οποία (ηπιότερη ποινή) από 11.5.2015 (ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4325/2015, με την παράγραφο 6 του άρθρου 3 του οποίου αντικαταστάθηκε το άρθρο 105 του Υ.Κ.) δεν είχε πλέον ως συνέπεια την πλήρη στέρηση των αποδοχών του υπαλλήλου, αλλά την καταβολή του ημίσεως αυτών, ο υπάλληλος δικαιούται εκ του νόμου των αποδοχών αργίας που του είχαν παρακρατηθεί ευθύς με την ποινή, δηλαδή του ημίσεως των κανονικών αποδοχών του, ενώ ενδεχομένως δικαιούται επιπλέον και του υπόλοιπου ημίσεως ή μέρος αυτού, εφόσον αποφανθεί αιτιολογημένα περί τούτου το πειθαρχικό συμβούλιο, κατά τα ανωτέρω. Και τούτο διότι, για να μην δικαιούται καθόλου αποδοχές αργίας ο υπάλληλος που τιμωρήθηκε για αδικαιολόγητη αποχή θα πρέπει από 11.5.2015 να του επιβλήθηκε σε τελευταίο και όχι μόνο σε πρώτο βαθμό η ποινή της οριστικής παύσης (πρβλ. Ολομέλεια ΝΣΚ 343/2008, ΝΣΚ 239/2009).

16. Στην εξεταζόμενη περίπτωση η υπάλληλος Α.Μ., είχε αρχικά τιμωρηθεί με την πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων της, και για το λόγο αυτό από 20-1-2014 τέθηκε σε αυτοδίκαιη αργία και στερήθηκε το σύνολο των αποδοχών της, σύμφωνα με τις ισχύουσες τότε διατάξεις. Κατόπιν προσφυγής της ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας εκδόθηκε η με αριθμό 1887/2017 απόφαση, με την οποία, μεταρρυθμιζομένης της 5/25.9.2013 απόφασης του Κοινού Πειθαρχικού Συμβουλίου

της Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης και Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, επιβλήθηκε σε αυτήν τελικώς η ποινή της προσωρινής παύσης των έξι μηνών, με πλήρη στέρηση αποδοχών. Από τις 13-7-2017, ημερομηνία δημοσίευσης της ανωτέρω απόφασης του ΣτΕ έληξε το διοικητικό μέτρο της αργίας και άρχισε η εκτέλεση της επιβληθείσας ποινής της προσωρινής παύσης των έξι μηνών, με πλήρη στέρηση αποδοχών. Κατά το χρονικό διάστημα από 20-1-2014 έως 11-5-2015, υπό το καθεστώς των διατάξεων του άρθρου 105 του Υ.Κ., όπως τότε ίσχυαν, τόσο η επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης, όσο και αυτή της προσωρινής παύσης για το πειθαρχικό αδίκημα της αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντα, είχαν ως συνέπεια την πλήρη στέρηση των αποδοχών του υπαλλήλου κατά το διάστημα της αυτοδίκαιης αργίας. Συνεπώς, το ζήτημα της επιστροφής ή μη των παρακρατηθεισών αποδοχών, καθώς και το ύψος αυτών, θα κριθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 105 του Υ.Κ. από το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, δεδομένου ότι η υπάλληλος τιμωρήθηκε τελικώς με ποινή κατώτερη από την οριστική παύση.

Περαιτέρω, κατά το χρονικό διάστημα από 12-5-2015 έως 12-7-2017, υπό το καθεστώς των διατάξεων του άρθρου 105 του Υ.Κ., μετά την αντικατάστασή τους από το άρθρο 3 παρ. 6 του ν. 4325/2015, ως ισχύουν και σήμερα, μόνο η επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης για το πειθαρχικό αδίκημα της αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντα έχει ως συνέπεια την πλήρη στέρηση των αποδοχών του υπαλλήλου κατά το χρονικό διάστημα της αυτοδίκαιης αργίας. Σε κάθε άλλη περίπτωση στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας καταβάλλεται το ήμισυ των αποδοχών του. Συνεπώς, μη υφισταμένης πλέον της αρχικώς επιβληθείσας πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης κατόπιν της μεταρρύθμισής της από την 1887/2017 απόφαση του ΣτΕ και της επιβολής τελικώς της πειθαρχικής ποινής της προσωρινής παύσης των έξι μηνών, οι παρακρατηθείσες, κατά το χρονικό διάστημα της αυτοδίκαιης αργίας, αποδοχές πρέπει να αποδοθούν κατά το ήμισυ μεν αυτοδικαίως, ενώ για την απόδοση ή μη του άλλου ημίσεως ή μέρους αυτού πρέπει, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 105 Υ.Κ., να αποφανθεί αιτιολογημένα το πειθαρχικό συμβούλιο.

17. Σε κάθε περίπτωση, η τυχόν επιστροφή αποδοχών, για την περίοδο που ο υπάλληλος είχε τεθεί σε αργία θα είναι άτοκη και αυτή δεν δύναται να περιλαμβάνει αποδοχές που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του υπαλλήλου,

σύμφωνα και με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 4 και 5 του ν. 4354/2015.

Επί του δεύτερου υποερωτήματος:

18. Η επιβολή του διοικητικού μέτρου της αργίας πέραν της βασικής συνέπειας της πρόσκαιρης απομάκρυνσης του υπαλλήλου από την ενεργό υπηρεσία, έχει και άλλες δυσμενείς συνέπειες : α) την στέρηση των αποδοχών σύμφωνα με τις ειδικότερες προϋποθέσεις των διατάξεων του άρθρου 105 του Υ.Κ., β) τον μη υπολογισμό του χρόνου αυτού για την προαγωγή του υπαλλήλου, εφόσον η πειθαρχική δίωξη κατέληξε σε πειθαρχική ποινή τουλάχιστον προστίμου αποδοχών τριών μηνών, γ) τον μη υπολογισμό του χρόνου αυτού, ως χρόνο πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, εκτός και εάν χωρήσει απαλλαγή του υπαλλήλου από κάθε πειθαρχική ευθύνη και δ) τον μη υπολογισμό του χρόνου αυτού ως χρόνο πραγματικής υπηρεσίας για τη βαθμολογική και μισθολογική κατάταξη των υπαλλήλων. Για την επέλευση της δυσμενούς για τον υπάλληλο συνέπειας της αφαίρεσης από το συνολικό χρόνο υπηρεσίας του χρόνου της αργίας, δεν αρκεί η άσκηση πειθαρχικής δίωξης, αλλά απαιτείται σε κάθε περίπτωση η πειθαρχική δίωξη να κατέληξε σε επιβολή σε βάρος του ποινής. Κατά αντιδιαστολή, αν η πειθαρχική δίωξη δεν κατέληξε στην επιβολή ποινής ή αν κατέληξε στην οριστική απαλλαγή του από κάθε πειθαρχική ευθύνη, ο χρόνος αργίας υπολογίζεται στο συνολικό χρόνο υπηρεσίας για τη βαθμολογική και μισθολογική τους εξέλιξη (ΝΣΚ 382/2012). Κατά ακολουθία των ανωτέρω, σαφώς προκύπτει ότι ο χρόνος αργίας στην οποία περιήλθε ο υπάλληλος, δεν δύναται να θεωρηθεί χρόνος πραγματικής υπηρεσίας, εφόσον η πειθαρχική δίωξη κατέληξε σε επιβολή πειθαρχικής ποινής τουλάχιστον προστίμου αποδοχών τριών μηνών (ΝΣΚ 437/2013). Λαμβανομένων, συνεπώς, υπόψη των πραγματικών δεδομένων και ειδικότερα αφενός μεν ότι η υπάλληλος Α.Μ. κατά το χρονικό διάστημα, από 20.1.2014 έως 13.7.2017, που τελούσε σε αυτοδίκαιη αργία, λόγω της επιβολής σε αυτήν της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων της, απείχε υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων της, αφετέρου δε ότι της επιβλήθηκε τελικά με την αριθ. 1885/2017 απόφαση του ΣτΕ η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης των έξι (6) μηνών με πλήρη στέρηση αποδοχών για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, ο χρόνος της αυτοδίκαιης αργίας δεν δύναται να υπολογισθεί ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας.

Απάντηση

19. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί των τεθέντων ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (τμήμα Δ'), γνωμοδοτεί, ομοφώνως, ως εξής :

α. Οι αποδοχές της υπαλλήλου Α.Μ., που παρακρατήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα που τελούσε σε κατάσταση αυτοδίκαιης αργίας, λόγω της επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης για το πειθαρχικό παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την άσκηση των καθηκόντων της, μετά δε από άσκηση προσφυγής ενώπιον του ΣτΕ της επιβλήθηκε τελικώς η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης των έξι μηνών με πλήρη στέρηση αποδοχών, πρέπει να αποδοθούν ως εξής :

(i) για το χρονικό διάστημα από 20-1-2014 έως 11-5-2015, η απόδοση ή μη μέρους ή του συνόλου των παρακρατηθεισών αποδοχών της πρέπει να γίνει κατόπιν ειδικά αιτιολογημένης απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου.

(ii) Για το χρονικό διάστημα από 12-5-2015 έως 12-7-2017, η απόδοση του ημίσεως των παρακρατηθεισών αποδοχών πρέπει να γίνει αυτοδικαίως, χωρίς την παρεμβολή του πειθαρχικού συμβουλίου, ενώ η απόδοση ή μη του υπόλοιπου ημίσεως ή μέρους αυτού πρέπει να γίνει κατόπιν ειδικά αιτιολογημένης απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου.

Η επιστροφή των ποσών σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνει ατόκως και δεν θα περιλαμβάνονται αποδοχές που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων της υπαλλήλου.

β. Το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο η υπάλληλος Α.Μ. τελούσε σε καθεστώς αυτοδίκαιης αργίας (ήτοι από 20.1.2014 έως 13.7.2017), δεν δύναται να υπολογιστεί ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.

Θεωρήθηκε

Αθήνα 8-12-2017

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Χρυσαφούλα Αυγερινού

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Αλεξάνδρα Δημητρακοπούλου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.